

Avannaata
Kommunia

Meeqqat Atuarfiini atuartitsinermut
periusissatut pilersaarut

2024

Ilinniarnermut Ingerlatsivik

Siulequt	1
Aallaqqaasiut	2
Takorluukkat	3
Suliassat pingaarnert, pilersaarutit anguniakkallu	3
Suliassatut pingaartitaq 1 – Atuartitsinerup pitsaassusaata qulakkeerpeqarnissaa	4
Suliniut 1 – Ataavartumik naliliisarneq uppersaasiinerlu	5
Suliniut 2 – Ilinniartitsisut peqanngittarnerannut nakkutiginnineruneg	6
Suliassatut pingaartitaq 2 – Ilinniartitsisut piginnaasaannik qaffassaaneq	6
Suliniut 1 – Timelærerit piginnaasaannik qaffassaaneq	6
Suliassatut pingaartitaq 3 – Immikkut atuartitsineq peqataatitsinerlu	7
Suliniut 1 – Atuartut ikinnerusut immikkut atuartitsinermut nuunneqartalissaput	8
Suliassatut pingaartitaq 4 – Inuiaqatigiinni inuttullu atugarissaarneq	8
Suliniut 1 – Qinngasaaruttarneq akiorniarlugu periusissiaq	9
Suliassatut pingaartitaq 5 – Suliaqarfinnik akuleriinnik suleqateqarneq	10
Suliniut 1 – Ikaartarfiliineq atualernissamut atualerlaajunermilu susassaqarfimmut	11
Suliniut 2 – Suleqatigiinneq meeqqat ukioqanngitsuniik 6-nut ukiullit pillugit	11
Suliassatut pingaartitaq 6 – Alimmasissumit atuartitsineq	12
Suliassatut pingaartitaq 5 – Nunaqarfinni timelærpit pinginnaasaannik qaffassaaneq	12
Suliassatut pingaartitaq 5 – Meeqqat inuusuttuaqqallu ilinniaqarnissaannut suliniutit	13

Siulequt

Meeqqat Atuarfiat tassaavoq inuiaqatigiinni institutioni pingaarnerpaaq. Meeqqat atuarfiat meeqqat, angajoqqaat, ilinniartitsisut aamma perorsaasut piorsarsimassuseq, isumaginninnikkut immikkoorutit aningaasaqarnikkut taavalu ilinniagaqarnikkut assigiinngissutit akimorlugit inuit naapittarfigivaat.

Taamaattumik pingaaruteqarpoq meeqqat atuarfiata ingerlanneqarnissaa “tunngaviusumik” aalajangiussat malillugit tunngaviusorluunniit malillugu; meeqqap tunuliaqutaa apeqqutaatinagu meeqqalli pisinnaasai malillugit pineqassooq.

Aatsaat siullerpaamik Avannaata Kommuniani meeqqat atuarfiat pillugu periusissiamik sanasoqarpoq. Taamaalilluni pingaaruteqarpoq pivusorsioortumik periusissiamik sanasoqassappat, taava oqartussaaqataasut peqataatinneqarnissaat saneqqunneqarsinnaanngilaq.

Avannaata Kommuniani qaffasissumik anguniagaqartariaqarpugut. Taamaaliornikkut aatsaat malunnaatilimmik meeqqat atuarfiat pitsanngorsaaqataaffigisinnaavarput. Avannaata kommuniani misilitsinnermi angusat qaffasissusaat annertusarneqartuarnissaat takorusupparput. Neriutigaarput meeqqat inuusuttuaqqallu takorluugaat anguniagaallu inuttut atugarisat aallaaviullutik pivusorsioortumik aallaaveqartut. Tassuunakkummi anguniakkat anguneqarsinnaasut siunertarineqarsinnaammata. Meeqqat atuarfiat pitsaasoq tassaavoq inuunermut pitsaasumut peqqinnartumullu aqutissiuisoq. Uagut politikerit, pisortat, ilinniartitsisut aamma perorsaasut angajoqqaallu sapinngisarput tamaat atorlugu sulissutigissuarput meeqqat inuusuttuaqqallu inooqataanikkut, inuttut aamma ilikkagassatigut ineriartortuarnissaat. Taamaalilluta meeqqat inuusuttuaqqallu ukiuni nutaani, unammilligassarpassualimmi piukkunnarnerullutik sapiinnerullutillu inuussammata.

Piumasaqaatit qaffasippat. Kisiannili suleqatigiinnikkut ilinniartitsineq qaffassarsinnaavarput inerisarlugulu fagini annerni, soorlu kalaallisut, danskisut, tuluttut, matematikkimi aamma pingortitalerinnermi, taamaasilluta atuartuutigit sakkussisinnaavagut ilinniartiffinni ingerlariaqqiffiusuni meeqqalluunniit atuarfiini angussinnaaqullugit.

Meeqqat atuarfiini pikkorissunik ilinniartitsisoqarpugut, perorsaasoqarluta pisortaqarlutalu. Atuarfeqarpugut atuartunik amerlasuunik piuminartunik, tamarmik assigiinngitsut. Tamarmik immikkut ilikkartariaaseqarput takorluueriaaseqarlutillu. Tamarmik immikkut piginnaasaqarput, taamaattumik suliassarput pingaarnerpaaq tassaavoq; tamaasa naaperiarnissaat.

Tassaarusuppugut anguniagallit, meeqqat inuusuttuaqqallu sinnerlugit sinaakkutissanik ersarissunik pilersitsisussat, meeqqanut inuusuttuaqqanullu periarfissanik pilersitsisut.

Palle Jerimiassen
Borgmester

Lena Ravn Davidsen
Inerisaa. Ataatsimi. Siulittaasoq.

Aallaqqaasiut

Periusissiaq una atorlugu Avannaata Kommuniani takorluukkavut ersarissarniarpagut. Takorluukkat atuariit pingaartitaannik ataneqartilissuagut taamaasilluni ersarissumik oqariartuuteqarniassagatta.

Periusissiaq aallaaveqarpoq Avannaata Kommuniani Iliuusissatut Pilersaarut 2020-miik aamma Namm. Oqartussat Ilinniartitaanermut Pilersaarutaannit. Anguniagaq kissaallu suliniarfissani suliarineqarpoq atuarfinni aqutsisuni illoqarfiit atuariini 6-nit, tassaallutik Avanersuup Atuarfia, Prinsesse Margrethe Skolen, Kullorsuup Atuarfissua, Atuarfik Edvard Kruse, Atuarfik Jørgen Brønlund aamma Atuarfik Mathias Storch. Maj 2024 iluarsartuunneqaqqippoq.

Periusissiami anguanigaavoq, siunnerfiusoq pillugu ersarissaanissaq suliaqartuusugut sammivisatsinnik – siunissamut ataatsimoortumik anguniagaqarneq. Taamaattumik iliuusissiaq taaneqarsinnaavoq ungasissumut pilersarusiatut, suliaqartut tamarmik, atuartut, angajoqqaat ilinniartitsisullu, atuarfinni siulersuisut il.il. ilisimasariaqangaat, taamaasillutik ilisimaniassamassuk qanoq naatsorsuutigtiqarneqarlutik. Aamma isumaqarpugut suleriuseq Professionelle Læringsfælleskab sakkutut atorneqalerpat atuartut atuarfitsinni ilikkarsartarnerannut angusaannullu iluaqutaajumaartoq.

Ataatsimoorussamik anguniakkat pitsaasut ilagaat digitaliseeriineq. Avannaata Kommuniani atuariit illoqarfinni nunaqarfinnilu 26-ni siammartiteqqapput, ilaat avinngarusimallutik. Ukiorpassuarni unammillernartoqartarpoq nunatta isorartunerata piffimmiit piffimmut tikikkuminaasitsisarnera peqquataalluni, angallannikkut attaveqaatitigullu.

Qujanartumilli taanna ukiuni kingullerni allanngoriartorpoq, digitalisering aqqutigalugu. Kalaallit Nunaanni Kommunit tamarmik suleqatigiillutik atuartut tamarmik iPad atorlugu atuartalernissaannut suliniut Kivitsisa-Projekt¹ aqqutigalugu internetimut attaveqaatit atuarfinni tamani attavilersorneqarput, iPad-lu atorlugu atuartitsinissamut klassit tamarmik skærmilersorneqarlutik.

Piginnaasatigut ilisimasaqarneq pingaartitatta ilagivaat, tamannalu atuartunut ilinniartitsisunullu pingaaruteqarpoq. Ukioq kingulleq Ingerlatsivimmi aaliangerpugut atuarfinni pisortat pisortanullu tullersortaasut aqutsinermut ilinniaqqinnissaannik periarfissinniarlugit. Qujanartumillu tigulluarneqarluni amerlasuut maannakkut aqutsinermut ilinniaqqereersimalerput.

Avannaata Kommuniani Atuarfimmu iliuusissiaq atuarfinni iliuuserpassuit eqitissuai qulakkeerlugulu ataqatigiissaartumik akuulersitsinissamut malitseqartitsinissamullu pilersarusiorneq. Iliuusissami isiginiarneqassapput ataatsimoorussamik atuarfeqarfeqarneq, kisiannili aamma sumiiffinni atuariit takorluugaat, ilisarnaataat aamma misileraaneri inissaqartinneqassapput. Takorluukkavut angussagutsigit, taava atuarfinni atuartut, siulersuisut,

---

¹ www.kivitsisa.gl

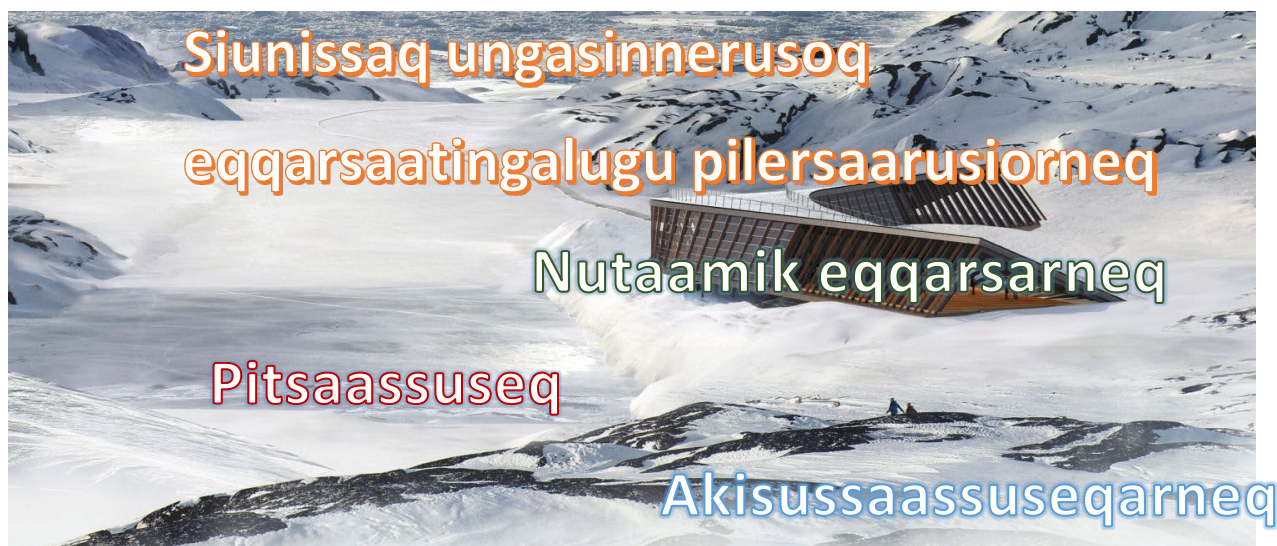
suleqataasut, angajoqqaat, aqutsisut suleqatigisartakkallu piumassuseqassapput sumiiffigisani aaqqiissutis-sanut.

Inerisaanermut Ingerlatsivik

Takorluukkat

Atuarfitsinni atuartup atuarfimmiitilluni atugarissaarnissaa qitiutittuarparput. Sulissutiguassaarlu atuartup avatagiiserissaartinneqarluni, atorfissaqartinneqartutut pigaartinneqartutullu misigitinneqartarnissaa. Siunertaraarputtaaq piorsarsimassutsikkut, atugarissaarnikkut, tarnikkut peqqissutsikkut, inuttut piginnaassutsikkullu atuartup ineriartornissaa, taamaalilluni ilikkarsarnermigut inuttut aamma ineriartuutigissammagu.

Pingaartitat

Suliassat pingaarnarit:

Peqataatitsineq assigiinngissutsillu: Atuartut akornanni assigiinngissuteqarneq pillugu peqataatitsinermi akuersaartuuneq ataqpeqatigiinnernilu pingaartinneqassaaq.

Misigeqatigiinneq isumassuinerlu: Atuartut ilinniartitsisullu akornanni misigeqatigiinnerup isumassuinerullu salliutinneqarnissaa pissaaq, taamaalilluni suliniutaasunut unammillernarsinnaasunut allanut ikioqatigiinneq pitsaasoq piussammat.

Suliamut pikkorissuseq inuttullu ineriartorneq: Ilikkarsarnissamut atuarfigisami pilersitsisoqassaaq, taamaalilluni inuttut siuariartornissaaq, nukittuffiusunullu ineriartornissaaq kiisalu pikkorissutsikkut pitsanngorsaaneq pilersinneqassammat.

Pilersaarutit:

Atugarissaarnissaq siunertaralugu sammisaqartitsisarneq: Atuartut nukittuffii, pikkoriffiiluunniit aallaavigalugit akulikitsumik sammisaqartitsisarneq aallunneqartassaaq, taamaalilluni atuartut tarnikkut atugaannik inooqataanikkullu pitsanngorsaanerit pilissammata.

Ikorfartueqatigiinneq: Atuartut ilinniartitsisullu akunnerminni, ammasumik pissulersornerit, taginninnermik akaareqatigiinnermillu nipilimmik pilersitsisoqassammat.

Siusissumik iliuuseqartarneq:

Siusissumik akulerunneq: Atuartunut ikorfartorneqarnissamut pisariaqartitsisunut, atukkatigullu ikiortariaqartunut, siusissumik iliuuseqarnissamut suliniuteqartarneq pilersinneqassaaq.

Atuartunut peqataatitsineq:

Atuartut ilaatinneqartassapput: Atuarfimmi aalajagigassaqaqtillugu pingaartinneqassaaq atuartut isumaannik pisariaqarfiani tusarniaasoqartarnissaa, taamaliornikkut atuartut isaanniit atorfissaqartitaannullu isumannaarinnittoqartalissammat.

Anguniakkat:

Atugarissaarnerulerneq: Aaqqissugaasumik atugarissaarnerup aqqani pitsanngorsaanerit pilersinneqassapput, taamaalilluni atuarfimmiittarneq ilanngullugu pitsaanerulersinneqassaaq.

Peqanngittarnerit pimmatiginnittarnerillu appariartinneqassapput: Ulluinnarni atuarfimmi tamakua takussaanerit appasinnerpaaffianiitinneqalissapput.

Pikkorissuseq qaffassarneqassaaq: Ikorfartuinikkut atukkatigullu pitsanngorsaanerimi atuartut naammassisaqartarnerannut, angusaannullu iluaqutaangiinnaratit ilorrap tungaanut sangutitsisapput.

Atuarfiit anguniagassikkaanni qanorlu angunissaanut pilersaarusiortikkaanni, atuartullu ataasiakkaat atugaannut, ilikkarsarnerannut ineriartornerannullu pitsaasumik siunertaqalissapput.

Suliassatut pingaartitaq 1

Atuartitsinerup pitsaassusaata qulakkeerneqarnissaa

Pingaarnertut anguniagaq

Atuartut piginnaasaat qaffassarlugit pissarsiffiulluartumik

Pissarsiffiulluartumik ilinniartitaanermut toqqammavisoq tassaavoq atuartitaanerup suliatigut pitsaassuseqarnissaa. Pitsaassuseq ilaatigut saqqummersinnaavoq, atuartut ilinniartitsisullu akunnerminni suleqatigiinnerat atuartut ilinniarnarat qaffassarniarlugu, taamaasillunilu periarfissaqalerluni ineriartuutaalluartumik atuartunut pitsaasumik attaveqaateqarneq. Tamatuma saniatigut suliatigullu pitsaassuseq tassaavoq atuartitaanerup assigiinngiaartuutinnissaa atuartut tamaasa annerpaamik pissarsiaqartinniarlugit. Pitsaassusilimmik atuartitsineq aamma

sanarfigineqassaaq atuartut ikorfartornissaat ilinniarnerni atugarissaannissaallu siunnerfigalugu, taamaasillutik pissarsiaqarsinnaallutik atuartitaanikkut pilersaarutaasut naapertorlugit.

Tamatumani alaatsinaattoqarsinnaassaaq meeqqallu ilikkagaannut isummersinnaalluni atuartup ilikkagaasa ineriartuutaasalu ersiutaat uppersarsarsinnaallugit, assersuutigalugu nalilersuinikkut periutsit assigiinngitsut atornerisigut atuartup ilikkagaasa nalilersuiffiginissaannut. Ersiutit tamakku atornerqarsinnaapput ilinniartitsinerup pitsaassusaanut isumalioqqutissatut ataasiakkaanut, aammali suleqatit peqatigalugit.

Suliniut 1

Ataavartumik naliliisarneq uppersarsarsarnerlu

2003-mi atuariup nutarteriffineqarnerani kingornalu meeqqat atuarianut inatsit 2012-meersumi atuartitaanerup allanngortitaartuuneranik atuartitaanermi toqqammaviumik tunaartaalermat, perorsaaniutinik suleriuseqarluni atuartunut ataasiakkaanut aallaaviulluni, siunertaalluni atuartup ilinniartitaaneranut ikorfaassasoq, aalajangersaaqataassasoq aamma kajumissaa-taassasoq. Atuariup toqqammaviumik piviusunngortitsinissaanut ikorfartornissaa anguniarlu-gu ilaatigut kaajallaasitaliortoqarpoq ataavartumik naliliisarneq uppersarsarsarnerullu atul-sinniarlugit, tamakku siunertaraat atuartut ataasiakkaat atuagarsornikkut ineriartornerisa ikorfartornissaat inooqataasutut inuttullu.

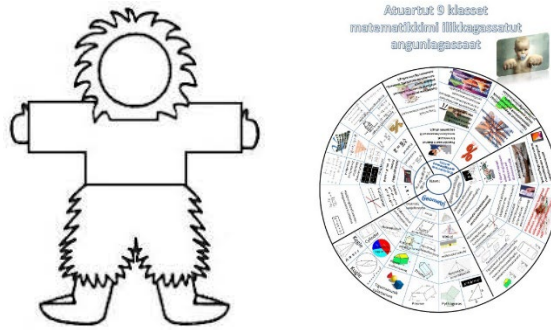
Taamatuttaaq ilisimatusarnerup takutippaa, ilinniartitaanikkut nalilersuutit ilinniartitsinermik atuartitsinermillu pitsanngorsaataasinnaanera, ilinniarneq atuartumut ilinniartitsisumullu ersa-rinnerulersarmata. Taamaasilluni nalilersuisarneq atuartitsinerup allanngorartinneranut atati-lerneqarsinnaavoq. Avannaata Kommuniiani atuariuppasuit ukiut (arlariit) kingulliit ineriartortitsinermik nalilersuisarnermut tunngasoq suliaralugu ingerlassimavaat (Atuartaanerumut qullersaqarfik suleqatigalugu) pitsaasumik/misilittagaqarfiulluatuarmillu kingunilimmik. Taamaat-tumik siunnerfik taanna nangissuarput ilinniartitsisullu nalilersuisinnaassusaat sulii annerusumik nukittorsarlugu.

Kingunissaatut naatsorsuutigineqartooq

- Atuariit tamarmik læringscirkel atussagaat.
- Angusakka oqaaseqaatit inatsisit malillugu suliarineqartalissaaq
- Atuartut tamarmik iliusissatut pilersaaruteqalissapput.
- Allanngorartumik atuartitsineq ingerlanneqalissaaq

Akisussaasut

Akisussaasuseq atuariit ataasiakkaat pisortaanniippoq. Nakkutilliilluni pulaarnerni siunissami pisussani allaffeqarfimmiit ingerlaavartumik siunniuteqaataasut malitseqartinneqartassapput.

Suliniut 2

Ilinniartitsisut peqangittarnerannut nakkutiginnineruneg

Suliffimmi peqangittarnerit pillugit sunik peqquteqartarnerinut ilisimasaqarnissaq suliniutaasassaaq. Ilinniartitsisut peqangittarneri aqqissugaasumik peqqutaasinnaasullu pillugit, kikkullu aamma peqangikulasarnerusut allatorneqarlutik katersorneqartassapput. Taamaaliornikkut ilinniartitsisut suliffimminni atugaannik, peqqissusaannik inuulluataarnerannulluunniit pitsanngorsaataalissammata.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Peqangittarnerit annikinnerpaaffianiitsinneqalissapput, taavalu paarlattaasunik ilinniartisoqartarneq atugaajunnaamissaq. Aamma ataavartumik sulisarnerit atuartunullu pissarsiaqartitsisarnerit pitsaanerulersinneqassapput.

Akisussaasut

Akisussaassuseq atuarfiit ataasiakkaat pisortaanniippoq. Nakkutilliilluni pulaarnerni siunissami pisussani Ingerlatsivimmiik ingerlaavartumik siunniuteqaataasut malitseqartinneqartassapput.

Suliassatut pingaartitaq 2

Ilinniartitsisut piginnaasaannik qaffassaaneq

Ataatsimoorussamik anguniakkat

Ilinniarsimasunik pisinnaasalinnik ilinniartitsisoqarnissaq aqutsisoqarnissarlu, taamaalillugit atuartunut pitsaasunik nuannersunik toqqissisimanartumillu avatangiisiliisinaasunik, tapersersuillutillu kaammattuisunik meeqqanut tamanut piginnaasatigut aamma ilinniagassatigut tunniussisinaasunik ilinniartitsisoqartinneqassapput,.

Suliniut 1

Nunaqarfinni timelærerit piginnaasaannik qaffassaaneq

Timelærerit piginnaasaannik qaffassaataasunik pikkorissarnissamut imaluunniit meeqqat atuarianni arlaatigut ilinniartitsisumut ilinniarnermut neqeroorfigineqartussaapput, immaqa ukiut sisamat sivilissusilimmik ungasianiit ilinnarnermik neqeroorfigalugit, tassani avataaniit ilinnarnermi nunaqarfimmi najugaqaannarluni ilinniartoqarsinnaalluni.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Atuartitsinerup pitsaassusaata qaffasissumiinnissaa atuartullu pisinnaasalinnik ilinniartitsilluarsinnaasunik ilinniartitsisoqartinneqarnissaat, taamaaliornikkut atuartut pisinnaasaasa qaffassartuarneqarnissaat anguniarlugu.

Akisussaasut

Akisussaasuupput ilinniartitsisoq atuariullu pisortaa.

Suliassatut pingaartitaq 3

Immikkut atuartitsineq aamma akuunerulersitsineq

Ataatsimoorussamik anguniakkat

Atuartut sapinngisamik ikinnerpaat immikkut atuartinneqartarnissaat aammalu sapinngisamik amerlanerpaat atuariimmi nalinginnaasumi atuarnissaat kommunimit anguniagaavoq.

Atuariinni atuartoqarpoq immikkut pisariaqartitsisunik, taamaattorli ilaqartarput annertuumik immikkut tapersorneqarnissamik ikiorneqarnissamillu pisariaqartitsisunik, peqatigisaanillu allaqarluni nalinginnaasumik inuuneqarsinnaanersut nalilersortariaqartunik. Tamanna tassaavoq meeqqap inuunerani immikkut atuartitsinerumut innersuunneqarnermi annertuumik "kalluaasoq" isumaqartorujussuarlu. Taamaalilluni aaqqiineq tamanna meeqqap ajornartorsiulernerani siullertut iliuusaasariaqanngitsoq.

Klassimi ataatsimoornermut meeqqap peqataaffigisaanut qanoq akuutitsinerunissarput pitsaanagerusumik nalilersorsinnaasariaqarparput. Imaassinnaavoq pisariaqartoq marlunnik ilinniartitsisoqartitsinissamik aaqqiisoqartoq imaluunniit ilinniartitsisuni ataasiakkaani klassimi aqutsinermi piginnaasat qaffassarneqarsinnaanersut aamma klassimi qanoq ataatsimooqatigiissinnaanerit isiginiartariaqarpagut. Tamanna ilinniartitsisuni ataasiakkaani ataqatigiissitsisinnaanermik piginnaasatigut aamma klassini qanoq ataatsimooqatitsisinnaanermi imaluunniit qinngasaarunnermut tunngatillugu meeqqap atuarnissamut qanoq kajumissuseqarnerani qanorlu atuartitsinerumik meeqqamut isumaqartumik pissarsiaqartigineranni takuneqarsinnaasarpoq. Taamatuttaaq meeqqap misigisinnaasariaqarpaa pissusissamisoortumik atuariimmi ataatsimoornermut peqataatinneqarneq tikilluaqqusaasutullu misigitinneqarneq.

Akuutitsisarneq pillugu inatsit 1. Maj 2012-meersumi anguniagaavoq minnerpaamik atuartut siorngatigut immikkut atuartitsinermit malittarisassaniissimasut affaasa missaat nalinginnaasumik atuartitsinermit inissaqartinneqartariaqarlutillu nalinginnaasumik atuartitsinermit tunngavissaritinneqartuni peqataatinneqartalissasut. Tamatuma nalinginnaasumik atuarnep qanoq aqqissuussaanerata aamma ingerlanneqarnerata eqqumaffigineqarnerunissaanik tikkuuppatigut.

Suliniut 1

Atuartut ikinnerusut immikkut atuartitsinermit nuunneqartalissapput.

Meeraq peroriartornermini aamma atuarfimmi ilikkagassanut tunngatillugu assorooruteqartut aamma ajornartorsiutilittut isigineqartillugu MISI siunnersuinermit iliuusissanillu ikiutissaaq. Atuarfik angajoqqaallu sinnerlugit meeraq innersuusionneqassaaq, taannali meeqqap perorsaanikkut tarnikkullu nalilersorneqarneranik imaqaassalluni, sapaatip akunneranut akunnialuit immikkut atuartinneqarnerusinnaasumik.

Meeqqap immikkut atuartinneqalenera iliuusaavoq annertooq, tamannalu piffissaq killilimmik atorineqartariaqarluni aamma pisariaqartitsineq tunngavigineqartariaqarluni. Unammilligassanut tamanut tamanna atortariaqanngilaq.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Atuartut immikkut pisariaqartitsisut atuarfimmi nalinginnaasumi inissaqartinneqarnissaat.

Akisussaasut

Misi-Avannaa atuarfillu suleqatigiillutik akisussaaffeqatigiipput

Suliassatut pingaartitaq 4

Inuiaqatigiinni inuttullu ineriartorneq

Ataatsimoorussamik anguniakkat

Peqqinnartumik toqqissisimanartumillu atuartitsiviusinnaasumik atuartut neqeroorfigineqarnissaat, taamaaliornikkut atuarfik kaammattuutaasumik atuartitsivimmik neqeroorsinnaalluni aammali meeqqap misilitsinnermini angusassaasa sapinngisamik pitsaasumik kinguneqarnissaat anguniarneqartuassalluni. Kiisalu atuarfimmi atugassarititaasut

aqutigalugit inuiaqatigiinni inooqataanissamut pitsaasunik tunngavileeqataanissaq siunertaralugu.

Qinngasaaruttarnerup pitsaaliorneqarnissaanik suliniutit ingerlatiinnarnissaat, qinngasaaruttarneq akiorniarlugu sulineq, klassit ataasiakkaat nukittorsarneqarnerannik sulineq kiisalu atuartut angerlarsimaffiini atuartut pitsaasumik peroriartornissaannut sulineq

Suliniut 1

Qinngasaaruttarneq akiorniarlugu periusissiaq

Klassit ilaani qinngasaaruttarneq akeqqersimaarnerlu inuunermut ilaasinnaasarpoq, taamaattumillu aamma qitiulluinnarpoq klassini ataatsimuussuseq peqataatitsinerlu eqqartorneqarneratigut, taamaaliornikkut klassit tamarmik toqqissisimallutik atuarfimmullu tikilluaqqusaallutik misigisimassavaat.

Klassini annertuumik qinngasaarunneq atuutsillugu tamanna pissutsinut allanut sunniisartorujussuuvoq. Siullertut klassimut takkutinngitsuukulanerit atuarnissamullu kajumissuseerunneq atuutilersarput. Peqatigisaanillu atuagarsornermi pissarsiarineqarsinnaasut atuarnermilu ilikkagassaraluit piffissaq ungasinnerusoq isigalugu imminut tatigineq annikillisinnaavoq inuttullu unammilligassat annertusillutik, taamaalisoqartillugu qisuariarnerit avatangiisinut tussinnaallutik, imaluunniit matoqqanermik kinguneqarsinnaallutik, meeraq nuannaarunnaassaaq immaqalu ernumasunngorluni.

Atuarfinni qinngasaarunneq akiorniagassaraarput. Aammalu atuarfimmi atuartitsineq pitsanngorsartussaavarput, peqatigisaanillu meeqqap piginnaasai qaffassartussaallutigit. Kiisalu klassimi ataatsimuussuseq nukittorsartussaavarput.

Kissaatiginarpoq ajornartorsiortoqartillugu meeqqap silarsuaa ilanngullugu eqqarsaatigineqartarnissaat. Ilaatigut puigorneqartarnera aammalu taamaalillunit inersimasut soqutigisaat aallaavigalugit aaqqiisoqartarluni.

Pingaaruteqarpoq takusinnaassallugu suna meeqqamit soqutigisaanersoq, taamaalillugulu takunnissinnaaneq tamakkiisoq ataqatigiissorlugu takusinnaanngortarparput. Meqqat iliuutsiminnik iliornissaannut pissutissaqarluartarput. Ataatsimuussusermut peqataarusussuseqarput ilisimasatillu tunngavigalugit attaveqatigiittarlutik.

Nunarput tamakkerlugu periusissiami pimmatiginnittarnermik akiuniarnermik suliaqarneq sammineqarpoq, tamanna inuiaqatigiit ataatsimut susassaralugulu akisussaaffigisaat. Suliamik aallartisaaneq august 2022-miit ingerlanneqalissaaq, ukiunilu pingasuni sivisussuseqassalluni. Ukiut pingasut siulliit suliassat atuutsikkiartuaarneqalerfissaattut isigineqassapput, innersuussutit aallaavigalugit sammisaqartitsilluni suliniutit aallartisarneqassapput, Kalaallit Nunaanni najugaq aallaavigalugu sumiiffinni assigiinngitsuni ingerlanneqalerlutillu ataatsimut aaqqissugaassallutik.

Sunniutaasussatut naatsorsuutigisat

Klassini tamani qinngasaaruttarnerup akiorniarneqarnissaanut suleriesissiorinissaq, kiisalu klassini tamani atuuttussanik klassini naleqartitassatut aalajangiussanik suliaqarneq. Imaassinnaasoq qanoq kammalaataalluarsinnaaneq allallu eqqarsaatigalugu inuunissaq sammineqartoq.

Atuartunut atuarneq piumassuseqarfiunerusoq aamma pitsaanagerusumik inuuneqalerneq. Qinngasaaruttarneq annikillisarlugu. Taamaaliornikkut ataatsimuussuseq atuarfimmuut atuartunullu pitsaasoq anguneqarsinnaavoq. Taamaaliornikkullu pitsaanagerusumik pissarsiaqaataanerusumillu ilinniarsinnaaneq avatangiisiliunneqassaaq.

Meeraq immikkoortinnagu ataatsimut tamakkiisumik eqqarsarnissarput. Pisariaqanngilaq ajornartorsiut inummut ataatsimut isiginnittunngortinneqarnissaa, naak taamatut isigineqarsinnaagaluartoq. Taamaattumik suliniuteqarnermi tamakku ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqarput.

Akisussaasut

Akisussaaffik atuarfinni ataasiakkaaniippoq.

Suliassatut pingaartitaq 5

Suliaqarfiit akimorlugit suleqateqarneq

Anguniagaq pingaarneq

Ulluunerani neqeroorutitut, meeqqat atuarfiannut sunngiffilerinermilu ataatsimoortumik akisussaaffiuvoq, ikaarsaariarnermi suleqatigiisitsiniartarnissaq taamaasilluni ataqatigiisumik pilersitsisoqassamat meeqqamut toqqissisimanartumik, taannami ikaarsaariarnermi ulluunerani neqeroorummik arlaannut ikaarsaariarnermi, imaluunniit paaqqinnittarfimmiik atuarfimmuut, paaqqinnittarfimmiilluunniit sunngiffimmi neqeroorummut.

Suleqatigiinnerit tamarmik meeqqerivinni børnehaveni angajullit atualernissamut ikaarsaariarnermi paaqqinnittarfimmik atualerlaalerisunut sulisuusut akornanni siunnerfilimmik suleqatigiiffiussaaq sapinngisamik meeqqat atualernissaannut piareersimatinniarlugit. Anguniagaavoq meeqqat toqqissisimanartumik ikaarsaarnissaat pissutsillu ilisarissarnissaat ikaarsaariarnermi immikkoortuni tamani naatsorsuuteqarfiginerini. Meeqqat ilisimasassanik ilikkagassanillu pissarsissarput meeqqerivimmi, meeqqat atuarfianni sunngiffimmi neqeroorutaasunit taakkunanilu sanarfineqaqqissinnaassallutik.

Suliniut 1

Ikaartarfiliineq atualernissamut atualerlaajunermilu susassaqarfimmuut

Nunaqarfinni atualernissamut piareersarnerup malinnaaviunera pisarpoq “suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut atualernissamut sungiusarnermi ulluunerani neqerooruteqarfiup atualerlaanilu nukarliit akornanni”.

Kingunissaatut naatsorsuutaasoq

Paaqqinnittarfimmiik atuarfimmumut ikaarsaarnerup tamakkiisuunissaa taamaasilluni meeqqamut perorsaaniutinut sulianiik ilinniagassatut sulianut ikaarsaarsinnaalluni meeqqallu atualernissaminut toqqissisimaneq tatiginninnerlu pigilersimassallugit.

Akisussaasut

Nunaqarfinni angerlarsimaffimmi paaqqutarinnittarnermik aaqquissuussiffiusunik, nunaqarfinni ilinniartitsisup akisussaaffigaa atualernissamut sungiusarneq.

Nunaqarfinni ulluunerani paaqqinnittarfilimmi meeqqeriviup pisortaata akisussaaffigaa nunaqarfinni ilinniartitsisoq suleqatigalugu.

Suliniut 2

Suleqatigiinneq meeqqat ukioqanngitsuniik 6-nut ukiullit pillugit

Suliniut

TOPI-p misileraataanera: “Siusissumik nassaarineri suliniuteqarfiginerilu” meeqqerivinni misileraataanuni 5-suni Ilulissani Saqqamilu ukiut tulliini 2-suni aallartillutik nov.2021.

Suliniutaaqqaartoq “TOPI” tassaavoq nalilersuineq meeqqat inuunerissaarnerannut, ilikkajassu- saannut ineriartornerannullu, suliniummi pingaarnermi “Meeqqat 0-niik 18-ninik ukiulinnut” suliniutigineqarneranut ilaasoq, taava suliaqarfiit akimorlugit suleqatigiiffiusoq pinaveersaartitsi- nermut isumaginninnermullu pissutsinut aqutsisoqarfimmiit, peqqinnissaqarfiup qullersaqarfia aamma ilinniartitaanermut qullersaqarfiup akornanni.

Sunniutissaatut naatsorsuutaasoq

Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut siusinaartumik iliuuseqarfiginissaanut, susassaqarfiit akuleriisillugit suliniuteqassasut illuatungeriinnut tamanut ukiut marluk qaangiunneranni, taamaasilluni digital-imik periutsimut akuutinneqarsinnaalerluni Avannaata Kommuniata ulluunerani neqeroorutaani tamani.

Akisussaasut

Ingerlatsivik suliniummik suleqataasut suleqatigalugit.

Suliassatut pingaartitaq 6

Alimasissumit atuartitsineq

Avannaata kommuniani nunap isorartussusaa tunngavigalugu tikikkuminaassinnaasuni ungasissunilu taamaalilluni ilinniartitsisunik amigaateqarfiusuni pamersaanikkut assoralisimaarfiusinnaasunut ungasianiit atuartitsineq periarfissiivoq.

Kommunitsinni ilinniartitsisut ilinniarsimasut amigaataaneri pissutigalugu suliassatut pingaarnertut isingaarpur, suliassanut pikkorissuseq aamma peqqissaarneq tunngavigalugit atuartitsineq, tassani ungasissumiit ilinniartitsisut atuarfinni ilinniartitsisunik aalajangersimasunik amigaatilinni pisariaqartitsisuni ungasianiit atuartitsissallutik.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Siunissami meeqqat atuarfiani ungasianiit atuartitsineq pitsaanerusoq, atuartut piginnaasaannik aamma angusanik qaffassaannermik tunngavilimmik ungasianiit atuartitsineq. Taamaalillugit paarlattaasartut ikilisinneqassapput.

- Illoqarfiit nunaqarfiillu aalajangersimasut atuarfiini ilinniartitsisunik amigaateqarfiusuni ungasianiit atuartitsisussanik pilersitsineq
- Alimasissumik ilinniartitsisutut iliniartitsinissaq

Akisussaasoq

Ingerlatsivik suliniummut akisussaavoq.

Suliassatut pingaartitaq 7

Nunaqarfinni timelærerit piginnaasaannik qaffassaaneq

Timelærerit piginnaasannik qaffassaataasunik pikkorissarnissamut imaluunniit meeqqat atuarfianni arlaatigut ilinniartitsisumut ilinniarnermut neqeroorfigineqartussaapput, immaqa ukiut sisamat sivilissusilimmik ungasianiit ilinnarnermik neqeroorfigalugit, tassani avataaniit ilinnarnermi nunaqarfimmi najugaqaannarluni ilinniartoqarsinnaalluni.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Atuartsinerup pitsaassusaata qaffasissumiinnissaa atuartullu pisinnaasalinnik ilinniartitsilluarsinnaasunik ilinniartitsisoqartinneqarnissaat, taamaaliornikkut atuartut pisinnaasaasa qaffassartuarneqarnissaat anguniarlugu.

Akisussaasut

Ingerlatsivik suliniummut akisussaassuuvuq.

Suliassatut pingaartitaq 8

Meeqqat inuusuttuaqqallu ilinniaqqarnissaannut suliniutit

Meeqqat atuarfiat meeqqat inuusuttuaqqallu ilinniaqqiffissaannut ingerlaqqinnissaannut pingaarutilimmik inissisimavoq. Atuarfik toqqammivissisussaavoq meeqqat inuusuttuaqqallugu siunissami ilinniaqqinnissaannut aqutissiunissamut, atuartullu ilinniagaqqarnissaannut kaammattuinnissamut pisussaaffeqarlutik.

Sunniutissatut naatsorsuutigineqartoq

Meeqqat atuarfiata suliassarivaa atuartut ilinniaqqinnissamut ingerlaqqittartut pikkorissutsikkut ineriartortinneqarnissaat. Taamaasilluni ilinniaqqiffinni ingerlaqqinnissamut, suliffeqalernissamullu qulakkeerinninnissamut, atuartullu inuttut neriartornissaat imminullu tatigilersissimanissaannut sulissuteqartussaaneq.

Akisussaasut

Ingerlatsivik suliniummut akisussaasuvoq.